

Sorg

Børnenes vanskeligheder og frygt i en voldelig hverdag med intens israelsk bombning af civile boligområder forstærkes af deres sorg og ulykkelighed over mistede forældre. *The Palestine Chronicle* fortæller om børns sorg (*The Palestine Chronicle*, 10. januar 2024):

Når syvårige Laila Al-Sultan vågner om natten, råber hun på sin far, der blev dræbt i et israelsk luftangreb. Laila beskriver en far, som hun elskede ”så meget, som der er fisk og skyer og alting”, og siger: ”Min far blev martyr, min onkel Awad blev martyr ligesom mine onkler Ibrahim, Suhaib og Baha”.

Muath Abu Atiyya er 11 år og mistede sin far og mor og søster, da et israelsk missil ramte familiens hjem.

”Min mor var hele mit liv, jeg tilbragte al min tid sammen med hende”, fortalte han *The Palestine Chronicle*, ”men nu har besættelsen berøvet mig min mor, min far og min familie” (6. marts 2024).

”Jeg besøger min mors grav hver dag. Jeg går til kirkegården for at besøge min mors, min fars og min søsters grave. Jeg sidder længe ved deres grave og taler med dem om alting. Jeg fortæller dem, at jeg savner dem, og at livet uden dem er vanskeligt og ubærligt. Deres kærlighed til mig var større end nogen kærlighed, og jeg savner dem og kikker efter dem hele tiden. Jeg ønsker min far og mor tilbage. Jeg ønsker ikke andet end at se min far, min mor og min familie igen”.

Muath lever nu i sin onkels hus.

Sarah Abu Shamala er ni år. Hun plejede at bo med sin familie i Bureij flygtningelejren i det centrale Gaza. Hendes far blev dræbt en nat, da et israelsk kampfly bombede deres hjem.

”Min far elskede mig og bekymrede sig for mig”, fortalte hun *The Palestine Chronicle* (6. marts 2024).

”Under hele krigen bekymrede han sig for os og søgte konstant at beskytte os. Men nu er han væk, hvem skal nu beskytte os? Jeg savner ham og ønsker at se ham i mine drømme”.

I et parcelhus i Aabenraa i Danmark sidder ni-årige Mohammed og kommer sig fysisk og psykisk, efter et israelsk granatangreb i december 2023 dræbte hele hans familie: far, mor og to søskende. Han selv overlevede angrebet, men blev alvorligt såret i hovedet og på det ene øje.

I dag bor Mohammed hos sin nye familie i Aabenraa, hans onkel Hussein Shaheen, Husseins hustru Line Skøtt og parrets to børn, Amira på seks og Adam på fem år, hans kusine og fætter, fortæller *Avisen Danmark* i en stor artikel om Mohammed (2. maj 2024).

Med hjælp fra en Facebook-video fra *Al Jazeera* og egen indsats lykkedes det onklen at få den sårede Mohammed ud af Gaza og bragt til et hospital i Ankara, hvor den lille dreng kunne blive behandlet for sine skader, hvilket ikke var muligt i Gaza. Det varede over et halvt år, inden Mohammed kunne komme til Danmark fra Tyrkiet.

”Vi kan ikke erstatte hans mor og far, men vi vil gøre alt, vi kan, for at give Mohammed et godt liv”, siger hans tante Line Skøtt (*Avisen Danmark*, 2. maj 2024).

Omkring 17.000 børn i Gazastriben nåede aldrig at komme i gang med livet. De døde i udsultede mødres maver, i ikke-fungerende kuvøser, ved tomme bryster, af underernæring, af normalt ufarlige sygdomme, af kulde i åbne telte, i vinterens mudder og regn, i sommerens brændende varme, i teltenes bageovne, i de permanente flygtningekaravaner på vej frem og tilbage mellem såkaldte ”sikre zoner” på Gazastribens sønderbombede veje, eller fandt ikke dækning for Israels amerikanske F-16 kampfly med deres ladninger af 1.000 kilo superbomber og blev sprængt ihjel i deres hjem.

Døden og sorgen i Gaza har ikke noget ansigt. En fotograf har fanget den palæstinensiske tragedie i ét

portræt. En sørgende kvinde sidder med bøjet hoved og ansigtet gemt bort i et tørklæde og omfavner det hvidklædte lig af sin lille niece, som hun balancerer på sit skød. Fotografiet viser ikke noget ansigt, det ubærlige fylder motivet. Billedet giver vidnesbyrd om en befolknings katastrofe og verdens moralske fald. Det triste billede er kåret til årets vinderbillede 2024 i den internationale fotokonkurrence World Press Photo som et memento til verden. (Billedet blev bragt i Dansk Journalistforbunds fagblad *Journalisten*, 28. april 2024. Foto: Mohammed Salem.)

Vestens ledere har været vidne til det hele livestreamed fra Gaza. Fra de første israelske bomber og raketter over Gaza og hele vejen gennem forfærdende måneder med israelske drab og målrettede ødelæggelser. De har set palæstinensiske forældre, som grædende bærer på små bylter pakket ind i hvide klæder på vej til graven med deres døde børn til lyden af det messende mantra om Israels gudgivne ret til at forsvare sig selv i kampen mod det, Benjamin Netanyahu i et nu slettet tweet fra 17. oktober kaldte ”en kamp mellem lysets børn og mørkets børn, mellem menneskelighed og jungleloven” (Binoy Kampmark, *CounterPunch*, 17. januar 2024).

En generation af palæstinensiske børn vil vokse op i Gaza uden forældre, uden søskende og bedsteforældre, uden familie eller andre kære, vokse op med erindring om familiens udslettelse, om vold og ødelæggelse, om

sult, sorg, savn og smerte, om søvnløse nætter og brudte hjem, efterladt med varige psykiske skader og manglende tro på mennesker og uden drømme om fremtiden. Det er Hamas' børn.